

Pol za smeh, pol za res.

Iz torbe o. Ivana Svetokriškega.

(Priredil Josip Balič.)

4. Skopuh.

Skopuh je naročil slikarju, naj ga naslika ter dobro pogodi sliko. Dogovorita se za 12 kron. Ko pa slikar izgotovi sliko in jo prinese, je skopuh noče vzeti, češ da ga ni prav pogodil. Slikar ne reče nič, se posloviti in naglo odide s podobo.

Prišedši domov nariše gospodu na glavo nôrsko čepico ter ga nasploh izpremeni v pravega norca. Potem pa razobesi podobo na prodaj pred svojo prodajalnico.

Ni trajalo dolgo, pa se je nabrala pred prodajalnico radovedna množica. Meščani so uganili na mah, koga predstavlja podoba, pa so drug drugemu šepetali, rekoč: „Gotovo je gospod znorel, ker se je dal tako naslikati.“ Ta glas se je razširil hipoma po vsem mestu in je prišel tudi gospodu na uho.

Užaljen teče nemudoma tožit k sodniku rekoč, da ga je slikar osmešil s tem, da mu je vrhu glave naslikal nôrsko čepico in da ga imajo vsivprek za norca.

Klican na odgovor pride slikar, pa izjavi pred sodnikom, rekoč: „Gospod mi je naročil, naj ga čedno in natančno naslikam za 12 kron. To sem tudi pošteno storil. Ko sem mu pa prinesel sliko, proseč ga zasluženega plačila, ni mi hotel nič plačati, kakor sva se bila pogodila, trdeč, da ga nisem prav pogodil. Zato sem naredil iz podobe norca, da jo lažje prodam.“

Sodnik nato razsodi in reče gospodu: „Ali plačajte slikarju podobo, kakor ste se bili pogodili, ali pa pustite, da jo proda kot norca.“

Tako je bil gospod prisiljen kupiti kot norca zaradi jezičnega ljudstva svojo lastno podobo, katere prej ni hotel sprejeti iz prevelike skoposti.

Skopuh je norec, zato ga ne posnemaj v ničemer, zlasti pa ne krati delavcu zasluženega plačila.

5. Trmasta žena.

Nekoč je peljal gospod svojo gospo na izprehod. Prišedši do travnika, ki je bil malo prej pokošen, se nekoliko ustavita. Gospa se ni mogla dovolj načuditi lepi, gladko pokošeni senožeti. Vajena le doma sedeti, lepo v senci, ni nič vedela o košnji. Zato je za trdno menila, da so travo postrigli s škarjami. Obrne se torej k možu in mu reče vsa začudena: „Glej, glej, kako so travnik postrigli!“ Mož pa se ji porôga, rekoč: „Neumnica, kaj ne veš, da se travnik kosi, a ne striže?“ Trmoglava gospa pa je še nadalje trdila svojo in možu zabavljala, ker si ni mogla misliti, da bi bili travo drugače posekli, nego s škarjami, katerih je bila ona vajena. Ker je bil gospod nagle jeze, se vname mej njima prepir. Gospa je bila vedno bolj trdovratna, pa tudi mož vedno srditejši. Slednjič se prepir med njima poostri do skraj-

nosti. Mož zgrabi svojo ženo ter jo s silo pahne v bližnji potok. Pa žena tudi tedaj ni odnehala od svoje trme. Ker ni znala plavati, se je potapljala, in ker ni mogla več z besedo, je pa z roko kazala prsta kvišku dvigaje — da so travnik s škarjami postrigli, a ne posekli s koso. Tako dolgo je kazala z roko, dokler ni utonila. Tako je plačala s smrtjo svojo trmo, a mož je izgubil ženo radi nagle jeze, ki ga je premagala.

Trmoglavost nima dobrega konca.

6. Kako se je godilo Ciceronovemu sinu.

Ciceron je bil — in je še vedno — sloveč latinski pisatelj in govornik. Zato je menda želel, da bi bil tudi njegov sin njemu enak. Neprenehoma ga je vežbal in uril v lepem in glatkem govorjenju. Enkrat pa je celo sklenil, da njegov sin javno nastopi. Sin se je sicer obotavljal, pa oče mu ni dal veljati. Pridno ga je vežbal naprej in nekega dne ga pelje v bližnji zeljnik, veleč mu: „Misli si, da so tele zeljnate glave rimska gospoda, pa srčno govôri, kar si se naučil na pamet.“ Sin uboga ter prav lepo zvrši svoj govor.

Drugi dan pelje Ciceron svojega sina pred zbrano gospodo. Ob določenem času nastopi mladi govornik, pa prične pogumno svoj govor. Toda jedva izreče štiri besede, kar obtiči, ne vedé ni naprej ni nazaj. Oče ga jezno pogleda in mu reče: „Zakaj ne govoriš tako, kakor si govoril v zeljniku?“ Sin pa odvrne: „Oče, zeljnate glave se niso tako majale, kakor tele gosposke.“

V veseli zimi.

Le padaj, padaj, beli sneg,
na goro, na poljé,
da nam saní še dolgo dni
veselo v dol drčé.

Oj, le pritiskaj, zimski mraz,
da led se naredi,
da mi po njem se drsamo,
ki smo mladí, čvrstí.

„Le grej nas, grej nas, topla peč!“
prosili bomo mi,
ko se življenje nagne nam
in nam otrpne kri.

Mokriškí.

V saneh.

Oj, prha, prha konjiček,
drdra, drdra voziček
po svetli beli planjavi
in skozi gozdič sanjavi.

Kakó je prijetno v saneh,
pa vriskanje, petje in smeh;
veseli konjiček — hihi! —
naprej po poljani hiti.

Radovan.

